 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str. 1 ze 7

BEZPEČNOSTNĚ-DATOVÝ LIST zpracovaný dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

1. IDENTIFIKACE LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU A VÝROBCE NEBO DOVOZCE

1.1. OBCHODNÍ NÁZEV: Lear Bond Supra

1.2. POUŽITÍ PŘÍPRAVKU: Průmyslové pojivo / lepidlo

IDENTIFIKACE VÝROBCE / DISTRIBUTORA:

LEAR, a.s.

Pod sídlištěm 3

636 00 Brno

tel/fax: +420-548535726, email: info@lear.cz; hlavacek@lear.cz (Ing. Petr Hlaváček)

NOUZOVÁ TELEFONNÍ ČÍSLA:

Toxikologické informační středisko Praha

Tel. 224919293, 224915402

2. INFORMACE O SLOŽENÍ PŘÍPRAVKU

2.1. Popis nebezpečných složek: Výrobek je směs polykondenzátů isokyanátů, sloužících k vytvrzení lepidla.

Výrobek obsahuje nebezpečné složky podle zákona 356/2003 Sb., značené symbolem Xn (zdraví škodlivý).

Výrobek je dodáván jako tlaková nádobka – hnací plyn: dusík.

2.2., 2.3., 2.4. Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky / klasifikace nebezpečných složek:

SLOŽKA:	CAS	% hm.	R - věty	symboly
Difenylnmetandiisokyanát, isomery a homology (pMDI)	9016-87-9	60 - 100	R20-36/37/38-42/43	Xn - zdraví škodlivý Xi - dráždivý

pMDI – polymerní MDI, jde o směs látek na bázi MDI monomerů:

SLOŽKA:	Indexové číslo	% hm.	Klasifikace	Označení	Konc. limity
MDI	615-005-00-9	Obsažen v pMDI, předpokládá se >5% v přípravku	Carc. Cat 3; R40 Xn; R20-48/20 Xi; R36/37/38 R42/43	Xn R: 20-36/37/38-40-42/43-48/20 S: (1/2-)23-36/37-45	Xi; R36/37/38: c>=5% R42: c>=0,1%

Klasifikace MDI byla zahrnuta pro celkovou klasifikaci přípravku.

Pozn. Všechny isokyanáty – doposud mimo pMDI - jsou řazeny pod Indexovým číslem: 615-005-00-9. Výrobci isokyanátů sdružení v organizaci ISOPA doporučují použít klasifikaci MDI také pro polymerní formy MDI, tedy pMDI. Na látky MDI se vztahují následující (přísnější) klasifikace (dle GHS 790/2009):

Indexové číslo	Chemická látka	CAS	ES
615-005-00-9	4,4'-metyldifenyldiisokyanát		
	difenylnmetan-4,4'-diisokyanát	101-68-8	202-966-0
	2,2'-metyldifenyldiisokyanát		
	difenylnmetan-2,2'-diisokyanát	2536-05-2	219-799-4
	o-(p-isocyanatobenzyl)fenyl isokyanát		
	difenylnmetan-2,4'-diisokyanát	5873-54-1	227-534-9
	metyldifenyldiisokyanát	26447-40-5	247-714-0

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str.2 ze 7

3. ÚDAJE O NEBEZPEČNOSTI LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

3.1 Klasifikace přípravku

Přípravek je viskózní kapalina, dráždivá při styku s pokožkou, očima a sliznicemi.

Přípravek je klasifikován jako nebezpečný dle zákona:

Xn – zdraví škodlivý

3.2 Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka při používání přípravku:

Inhalace par dráždí sliznice. Přímý styk s očima způsobí podráždění očí. Obsahuje isokyanáty.

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí při používání přípravku: Nejsou.

3.3. Možné nesprávné použití přípravku: Nepředpokládá se.

Další údaje: Reaguje s vodou za vzniku neškodného polymeru.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC / ODBORNÁ POMOC LÉKAŘE

4.1. Všeobecné pokyny: V případě pochybností nebo při přetrvávajících potížích vyhledejte lékařskou pomoc.

Dodržujte obecně platné bezpečnostní předpisy pro manipulaci s chemikáliemi a standardní hygienické návyky. Expozici přípravku omezte na co nejmenší míru.

Zabraňte potřísnění přípravkem při odstraňování z očí, kůže a oblečení. Nikdy nepodávejte nic k jídlu ani k pití osobě v bezvědomí. Dojde-li k zástavě srdce/dechu, zahajte resuscitaci (umělé dýchání, masáž srdce), přivolejte lékařskou pomoc.

4.2. Při nadýchání: Odvést postiženého na čerstvý vzduch, udržovat v klidu a teple. Nastanou-li

komplikace, vyhledat lékařskou pomoc.

4.3. Při styku s kůží: Odstranit kontaminovaný oděv a boty. Mechanicky odstranit, omýt mýdlem a vodou a očištěnou pokožku pečlivě natřít krémem. Projeví-li se podráždění pokožky, nebo alergická reakce na přípravek, vyhledat lékařskou pomoc..

4.4. Při zasažení očí: Okamžitě vyplachujte oči nejméně 15 minut proudem vlažné vody nebo fyziologickým roztokem. Držte přitom oční víčka široce otevřená. V případě, že postižený nosí kontaktní čočky, vyjměte je před vyplachováním z očí. Postiženou osobu umístěte do polohy na zádech pod kohoutek s tekoucí vodou nebo použijte hadičku z infuzní sady k usměrnění proudu vody přes nos od vnitřního k zevnímu koutku. **Nepoužívejte žádné neutralizační roztoky!** V každém případě vyhledejte odborného očního lékaře.

4.5. Při požití: Nevyvolávejte zvracení. V případě mdlob nikdy nevyvolávejte zvracení ani nepodávejte pití! Ústa nechte otevřená pro přístup vzduchu, zajistěte dostatečný přísun vody k pití tak, aby bylo umožněno naředění požité chemikálie. Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc. Postiženého ponechat v teple, klidu a na čerstvém vzduchu. V případě, že postižený sám od sebe spontánně zvrací, pak jej uložte do stabilizované polohy a uvolněte dýchací cesty, kontrolujte postiženého do příjezdu lékaře.

4.6. Další údaje: Podráždění kůže a sliznic.

5. OPATŘENÍ PRO HASEBNÍ ZÁSAH

5.1. Vhodná hasiva: Pěna, pěna odolná působení alkoholu, suché chemikálie, suchý písek, dolomit, vápenec. Hasiva přizpůsobit okolí.

5.2. Nevhodná hasiva: Plný proud vody

5.3. Zvláštní nebezpečí: Při hoření se uvolňují kouřové plyny, které obsahují oxid uhelnatý, izokyanáty. Mohou vznikat explozivní směsi plynů.

5.4. Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: Nevdechovat plyny uvolňující se při hoření.

Doporučuje se použití dýchacího přístroje a ochranného

oděvu

5.5. Další údaje: Uzavřené obaly chladit vodou při vzniku požáru.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1. Bezpečnostní opatření pro ochranu osob:

Dodržovat běžná bezpečnostní opatření platná pro manipulaci s chemikáliemi (nejíst, nepít, nekouřit). Zajistit větrání. Umístit hořlaviny mimo uniklý materiál. Používat ochranné pracovní pomůcky.

6.2. Bezpečnostní opatření pro ochranu životního prostředí:

Nevypouštět do kanalizace, do podzemních a povrchových vod. Zadržet hasební vody. Není biologicky snadno odbouratelný.

6.3. Doporučené metody čištění a zneškodnění:

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str. 3 ze 7

Přípravek zasypat vhodným savým materiálem, např. pískem nebo zeminou. Materiál shromáždit na vhodné místo. Poté odvézt ke zneškodnění. Kontaminované povrchy omýt. Zneškodňovat pouze v souladu s platnými předpisy.

6.4. Další údaje: -

7. POKYNY PRO ZACHÁZENÍ S PŘÍPRAVKEM A SKLADOVÁNÍ PŘÍPRAVKU

7.1. Zacházení:

Zamezit styku s kůží a vyvarovat se kontaktu s očima. Zajistit dostatečné větrání. Použít osobní ochranné prostředky. Při práci nejíst, nepít, nekouřit. Po manipulaci s přípravkem vždy důkladně umýt ruce teplou vodou a mýdlem. Případně pokožku ošetřit vhodnými ochrannými krémy.

Zajistěte opatření proti výbojům statické elektřiny. Používejte odjiskřené nářadí. Nekuřte a chraňte před otevřeným ohněm a horkými předměty.

Uchovávejte mimo dosah dětí.

7.2. Skladování:

7.2.1. Podmínky: Skladovat v originálních těsně uzavřených obalech v čistých, suchých, dobře větraných a zastíněných skladovacích prostorách, ve kterých teplota nepřevyšší +25°C. Zabránit kontaktu s vodou, vlhkostí, alkoholy, aminy a kyselinami. Chraňte před mrazem.

Záruční doba je 9 měsíců od data výroby.

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE A OCHRANA OSOB

8.1. Expoziční limity:

Dle NV 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci je PEL (přípustný expoziční limit) a NPK-P (nejvyšší přípustná koncentrace látky v pracovním prostředí):

CAS 101-68-8: Difenylmetandiisokyanát : PEL 0,05mg/m³
NPK-P: 0,1 mg/m³

CAS 9016-87-9: pMDI: limity pro pracovní prostředí: TWA (8hodin): 0,02 mg/m³
STEL (15min): 0,07mg/m³ (NPK-P + PEL
nestanoveno)

8.2. Omezování expozice: Zajistit dostatečné větrání. Pracoviště vybavit umyvadlem nebo sprchou s možností výplachu očí

8.2.1. Omezování expozice pracovníků:

8.2.1.1. Ochrana dýchacích orgánů: Zajistěte dobré větrání a používejte ochranný respirátor nebo masku.

8.2.1.2. Ochrana rukou: Ochranné rukavice (PVC, gumové, apod.). Vhodný materiál rukavic vždy předem vyzkoušet ve styku s přípravkem ještě před používáním.

8.2.1.3. Ochrana očí: ochranné brýle nebo obličejový štít

8.2.1.4. Ochrana kůže: Pracovní oděv. Obuv s protiskluzovou podrážkou.

Ochranné pomůcky:

Okamžitě svléknout znečištěný pracovní oděv. Vyvarovat se kontaktu s očima a kůží. Nepít, nejíst ani nekouřit při práci. Důkladně umýt ruce po práci a před pracovní přestávkou. Po práci ošetřit pokožku rukou reparačním krémem..

8.2.2. Omezování expozice životního prostředí: -

9. INFORMACE O FYZIKÁLNÍCH A CHEMICKÝCH VLASTNOSTECH PŘÍPRAVKU

9.1. Všeobecné informace:

Vzhled/skupenství/barva: viskózní hnědá kapalina

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str.4 ze 7

Zápach:	mírný, specifický
9.2. Důležité informace z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí:	
pH:	nelze aplikovat
Bod varu (°C):	nelze aplikovat
Bod tání/tuhnutí (°C):	nezjištěno
Bod vzplanutí (°C):	nezjištěno
Bod vznícení (°C):	nezjištěno
Hořlavost:	-
Samozápalnost:	není
Meze výbušnosti (%obj.):	nelze aplikovat
Oxidační vlastnosti:	nemá
Tenze par (hPa):	nezjištěno
Hustota při 20°C (kg/m³):	cca 1100
Rozpustnost ve vodě (g/l, 20°C):	žádná (reaguje)
vody ve výrobku:	žádná (reaguje s vodou)
v ethanolu, v etheru:	omezeně mísitelný, s ethanolom reaguje
v tucích:	omezeně mísitelný
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda:	nezjištěno
Rychlost vypařování (butylacetát=1):	mnohem pomalejší
Relativní hustota par (vzduch=1):	-
Viskozita (20°C):	2000-6000 mPas

10. INFORMACE O STABILITĚ A REAKTIVITĚ PŘÍPRAVKU

Podmínky, za nichž je výrobek stabilní: Produkt je stabilní za běžných podmínek použití dle technického listu.

10.1. Podmínky, kterých je nutno se vyvarovat: Práce při zvýšených teplotách (nad 40°C).

10.2. Materiály, které nelze použít: Přípravek nesmí přijít do styku se silnými oxidačními činidly (peroxydy), s vodou, aminy, alkoholy, a kyselinami.

10.3. Nebezpečné produkty rozkladu: Za normální a zvýšené teploty (do 120°C) nevznikají, při teplotách nad 140°C se však ve zvýšené míře uvolňují dráždivé páry isokyanátů, CO, CO₂, NO_x.

Další údaje: nejsou

11. INFORMACE O TOXIKOLOGICKÝCH VLASTNOSTECH PŘÍPRAVKU:

Akutní toxicita:	CAS 9016-87-9 Difenylmetandiizokyanát, izomery a homology Orální - LD 50 > 5000 mg/kg (krysa) Dermální LD 50 > 5000 mg/kg (králík) Inhalační LC50/4 hod > 1000 mg/l (ryba)
	CAS 101-68-8 Difenylmethan- 4,4' - diisokyanát Orálně - LD 50 > 5000 mg/kg (krysa), > 1000 mg/kg (ryba) Dermálně LD 50 > 5000 mg/kg (králík) Inhalační LC50/4 hod 0,178 mg/l (krysa)
Dráždivost:	Dráždí kůži a sliznice. Dráždí oči.
Senzibilizace:	Může způsobit senzibilizaci při vdechování a při styku s kůží.
Karcinogenita:	CAS 101-68-8 Difenylmethan- 4,4' - diisokyanát: Carc. Cat. 3 (MDI)

Subchronická a chronická toxicita, mutagenita, reprodukční toxicita a teratogenita: údaje nezjištěny.

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE O PŘÍPRAVKU

12.1. Ekotoxicita, toxicita pro vodní organizmy:	CAS 9016-87-9 Difenylmetandiizokyanát, izomery a homology EC 50 > 500 mg/kg (dafnie) CAS 101-68-8 Difenylmethan- 4,4' - diisokyanát EC 50 > 1000 mg/kg (dafnie)
---	--

12.2. Mobilita: údaje nejsou k dispozici.

12.3. Persistence a rozložitelnost: Výrobek není biologicky snadno odbouratelný.

12.4. Bioakumulační potenciál: údaje nejsou k dispozici. Vzhledem k charakteru výrobku se však bioakumulace nepředpokládá.

12.5. Další nepříznivé účinky: nejsou známy.

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str.5 ze 7

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ PŘÍPRAVKU

13.1. Bezpečné odstranění: Používejte ochranné rukavice během likvidace.

13.2. Způsoby zneškodňování přípravku:

Nemísit s komunálním odpadem. Likvidovat jako nebezpečný odpad (odpady z barev a laků). Zneškodňovat ve spalovnách nebo uložení na skládce nebezpečného odpadu v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech

13.3. Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu:

Zneškodňovat ve spalovnách nebo uložení na skládce nebezpečného odpadu v souladu se zákonem č.

185/2001 Sb., o odpadech

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU PŘÍPRAVKU

14.1. Přeprava musí být uskutečněna v originálních obalech. Nejedná se o nebezpečný přípravek z hlediska přepravy.

14.2. Pozemní přeprava:

UN číslo:	1950 Aerosoly, dusivé
RID/ADR:	2 (5A) Plyny
Jiné údaje:	Bezp. značka: 2.2

Námořní přeprava IMDG:

Třída:	2.2
UN č.:	1950
Obalová skupina:	-
Bezpečnostní značka	2.2
Vlastní přepravní označení:	Aerosoly, dusivé
Ems číslo:	F-D,S-U
Látka znečišťující moře	ne

Letecká přeprava:

Třída:	2.2
UN/ID č.:	1950
Obalová skupina:	-
Vlastní přepravní označení	Aerosoly, dusivé

15. INFORMACE O PRÁVNÍ PŘEDPÍSECH

Pro přípravek nebylo provedeno posouzení chemické bezpečnosti a nebyl vypracován expoziční scénář, protože to není pro tento druh přípravku vyžadováno.

Pro tento přípravek se mimo jiné vztahují tyto právní předpisy:

Zákon o odpadech 185/2001 Sb.
 Zákon o ochraně ovzduší 472/2005 Sb.
 Pravidla pro přepravu nebezpečného zboží (ADR, RID, IATA)
 Zákon č. 356/2003 Sb.
 NV 361/2007 Sb.
 ES 552/2009
 REACH 1907/2006
 GHS 790/2009

Údaje pro značení přípravku (údaje na štítku):

zdraví škodlivý
obsahuje metylendifenyl-diisokyanát

R-věty: R20: Zdraví škodlivý při vdechování.
 R36/37/38: Dráždí oči, dýchací orgány a kůži.
 R40: Podezření na karcinogenní účinky.

 LEAR, a.s.	Bezpečnostně datový list	Číslo BDL: B43910
Výrobek: Lear Bond Supra		
Vydání č. 1 z: 15.10. 2010	Datum revize: 25.2.2011	Revize: 2

str. 6 ze 7

R42/43: Může vyvolat senzibilizaci při vdechování a při styku s kůží.

R48/20: Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním.

S-věty: S1/2: Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí.

S13: Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv

S23: Nevdechujte výpary.

S24/25: Zamezte styku s kůží a očima.

S36/37: Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice.

S45: V případě úrazu, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení).

S46: Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

Při prodeji široké veřejnosti uvést (dle ES 552/2009):

U osob, u nichž se projevuje zvýšená citlivost na diisokyanáty, se mohou při použití tohoto výrobku vyskytnout alergické reakce.

Osoby, které trpí astmatem, ekzémy nebo kožními problémy, by se měly vyhnout kontaktu s tímto výrobkem, včetně dermálního kontaktu.

V podmínkách, kdy není zajištěno dostatečné větrání, by tento výrobek neměl být používán bez použití ochranné masky s vhodným protipilovým filtrem (tj. typ A1 podle normy EN 14387).

Dále uvést:

Nádobka je pod tlakem, nevystavujte slunečnímu záření a teplotám nad 50°C. Ani vyprázdněnou nádobku neprorážejte a nevhazujte do ohně.

16. DALŠÍ INFORMACE

Použité R, S-věty:

R-věty: R20: Zdraví škodlivý při vdechování.

R36/37/38: Dráždí oči, dýchací orgány a kůží.

R40: Podezření na karcinogenní účinky.

R42/43: Může vyvolat senzibilizaci při vdechování a při styku s kůží.

R48/20: Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici vdechováním.

S-věty: S1/2: Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí.

S13: Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv

S23: Nevdechujte výpary.

S24/25: Zamezte styku s kůží a očima.

S36/37: Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice.

S45: V případě úrazu, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení).

S46: Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

S37: Používejte vhodné ochranné rukavice.

Pokyny pro školení - pracovníci, kteří přicházejí do styku s tímto výrobkem musí být proškoleni před započítím práce o nebezpečných účincích při manipulaci, obsluze zařízení, bezpečnosti práce a požární ochraně.

Dodržovat běžné zásady osobní hygieny, před pracovními přestávkami a po ukončení práce umýt ruce. Ruce po práci ošetřit vhodným reparačním krémem.

Údaje obsažené v bezpečnostním listu byly získány z bezpečnostních listů surovin (dodaných výrobcem nebo distributorem) a dále z obecně známých zkušeností, získaných dlouhodobým používáním přípravku.

Předkládané informace a údaje vycházejí z dnešního stavu znalostí výrobce a nelze na ně pohlížet jako na záruky vlastností výrobku. Platné zákony a ustanovení musí odběratel dodržovat na vlastní odpovědnost.